

Kendskab til deres Land og med fast Villie til at naa det Maal, de havde sat sig. Resultatet af Forhandlingerne blev da ogsaa, som man kunde vente. Jeg skal ikke her komme ind paa Kommissionsforslaget; jeg ved ikke, om det med Tiden kommer her til Folketinget, det har jo nu været forhandlet paa Altinget. Men jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa, at efter Kommissionsforslaget kan Island om 25 Aar, betingelsesvis om 37, paa godt Dansk sætte Danmark paa Porten og det saa eftertrykkeligt, at det ikke en Gang bliver tilladt danske Undersaatter at fiske paa Territoriet ved Island, og det betyder i Virkeligheden Ruin for en stor Del danske Undersaatter, nemlig for mange Færinger. Da i sin Tid nogle af Kommissionens Medlemmer blev gjorte opmærksomme paa det, sagde de, at det var meget kedeligt, men det havde de ikke nogen Anelse om. Men deri ligger det kedelige, at de Mænd, der sad i Kommissionen, ikke havde nogen virkelig Anelse om, hvad der foregaar paa Island, og om islandske Forhold. Og til Tak for, at vi altsaa om 25 Aar blive satte paa Porten deroppe, skulle vi betale Island 1½ Mill. Kr. og samtidig hermed skulle dog islandske Studenter hernede fremdeles bevare alle Beneficier og Gratialer ved Københavns Universitet fortrinnsvis, altsaa forud for de unge, fattige danske Studenter.

Naa, alle gode Magter kom os til Hjælp, det blev ikke til noget med Kommissionsforslaget. Der blev altsaa vedtaget et andet Forslag, Altingsvalgene førte til en ny Minister, og den nye Minister, Bjørn Jonsson, tilhører det islandske Parti, der kalder sig Selvstændighedspartiet, men som snarere burde kaldes og ogsaa i svenske og norske Tidsskrifter — herhjemme omtales Island jo sjældent, men i Sverige og Norge omtales det tidt, hvad jeg senere skal komme tilbage til — kaldes Islands Løsrivelsesparti. Islands Minister lovede den daværende Konseilspræsident, jeg tror det nuværende ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), at han vilde virke for et godt Forhold mellem Danmark og Island paa Grundlag af status quo, det vil sige Loven af 1903. Jeg skal nu ikke komme nærmere ind paa, hvorledes den islandske Minister har opfyldt dette Løfte. Han er Medlem af Statsraadet, men kan ikke møde i dette Ting og kan altsaa ikke forsvare sig overfor et eventuelt Angreb af mig, og jeg skal derfor ikke angribe ham.

Men saa meget har jeg dog Lov at

sige og konstatere, at i det Halvaar, der er gaaet, siden han tiltraadte, er Forholdet til Island betydeligt forværret. Det er i Øjeblikket saaledes, at Løsrivelsen fra Danmark prædiktes ganske aabenlyst paa Island og det ikke af unge Brushoveder — jeg tænker ikke paa de unge studerende hernede paa Regensen, thi de prædike det stadig i islandske Tidsskrifter, dem bryder jeg mig ikke om —, men i Blade og Tidsskrifter af de mest indflydelsesrige Medlemmer af Regeringspartiet paa Island og af kgl. udnævnte islandske Embedsmænd. Jeg skal saaledes nævne, at for et Par Maaneder siden stod der i det islandske Regeringsblad, at Regeringspartiet, altsaa Flertallet, endnu stod fast paa Løsrivelsen fra Danmark. Og for et Par Maaneder siden stod der et Opraab i islandske Blade om at samle ind til en Fond, og det var underskrevet af Bjørn Kristiansson, Formand for Altingets Regeringsmajoritet. Denne Fond skulde, stod der i Opraabet, benyttes mod en Magt, der vilde tiltvinge sig Herredømmet over Island. Hvad det var for en Magt, stod ikke nævnt, men da Opraabet kun omhandlede Kommissionsforslaget, er der ikke Tvivl om, hvad det var for en Magt, den skulde anvendes imod. Og for en Maaned siden i det sidst udkomne Nummer af et islandsk Tidsskrift — jeg husker ikke, hvad det hedder — skrev en højtstaaende islandsk Embedsmand, Distriktslæge Gudmundur Hannesson, at hvis Island havde en modig Fører, var Opsigelsen og Løsrivelsen allerede gaaet for sig. Nu er det ikke meget smigrende for Island, at det ikke har en saa modig Mand, men vi vide altsaa, hvad vi kunne vente os i det Øjeblik, Island finder en modig Mand.

Den næste Vej, den islandske Minister har fulgt for at skabe et godt Forhold mellem Danmark og Island, er Udsendelsen af noget, som paa islandsk hedder en „Vidskiiftaráðanaatur“. Det er et Ord, som er svært at oversætte; det betyder nærmest en Samkvemskonsulent, en Konsulent for Samkvemmet mellem Island og de øvrige Nationer. Til denne Plads har man udnævnt en cand. mag. Bjarni Jonsson. Jeg skal ikke komme ind paa denne Mands Fortid, men kun referere det Faktum, at det er en Mand, som er meget fjendtligt stemt mod Danmark og alt dansk. Medens den islandske Kommission sad i København, rejste han omkring i Sverige og ophidsede imod Kommissionsforslaget og Danmark, og han gjorde det paa en saadan Maade, at endogsaa Sven-